

MOLNÁR GÁBOR

DRÁMA
AZ ŐSERDŐBEN

Az őserengeg

Csillaghímes éjszaka borult a tájra, mikor folyóparti táborunkban függőágyamban felébredtem. Az őserdő titokzatos éjszakájában hal-
kan suttogott, morajlott a csend. Vadásztanyánk előtt örvénylett tova
az Atuman ismeretlen kis mellékfolyója. Mélyen az őserdők szívében
éltük viszontagságos vadászéletünket. Érintetlen, szűzi ősvadon fo-
gott körül bennünket már hónapok óta. Sohasem szűnő küzdelem
volt az életünk az erdővel, a folyóval, a ránk leső veszedelmekkel, de
mindenért kárpótolt a vadászszerencse. Ide, az új táborhelyre előző
este érkeztünk indiánjaimmal, akik az Atuman tájtétköző vízfutásai, ör-
vényei között akadtak a kis folyó vízre hajló lombokkal félig eltakart
torkolatára. Különben is már hetek múltak el, hogy az utolsó ember-
lakta helyet elhagytuk, és kis gyűjtőexpedíciánk beleveszett a vízesé-
sek folyószakaszának gyönyörű, de viszontagságos életet kínáló vilá-
gába. Percre sem szűnő harcot kellett folytatnunk a vadonnal, és most,
hogy ideértünk, ketreceink telve voltak a legkülönbébb vadállatok-
kal, és halmazba tornyosodtak a vadbőrkötegek. Szépségeket feltáró
volt az utunk a vad természet fenséges világában az őserdők között.

Lassan rózsaszínű derengésbe öltözött a keleti szemhatár, világoso-
dott. Az erdő élete halk, egyre erősödő zsongással köszöntötte az új
napkeltét. Hangok törtek elő a sűrűből. Indiánjaim tüzet gyújtottak,
és megkezdték munkájukat. Hűvös szellő iramlott végig a folyón, mé-
lyen a dús növényzet közé hajtva a harmattól nedves rőzse fehér füstjét.
A bennünket körülfogó őserdőben korlátok nélkül tobzódott a termé-
szet. Olyan volt a gyönyörű erdő, a víz, mint a jó édesanya, aki mindig
egyforma, de mindig kedves mosolyával napról napra szebb, kedve-
sebb lesz gyermekei előtt. Az ismeretlen kis folyó ismeretlenbe vesző
tájain mindazt megtaláltuk, ami vadászéletünk vágyait, álmait meg-
testesítette. Az erdő vadban, a folyó halban, víziállatokban bővelkedett.

Még nem száradt fel a bő hajnali harmat a vadon növényzetéről, mikor vadásztanyánkon búcsút intve indiánjaimnak, nekivágtam a mindig szép, mindig kalandra hívogató őserdőnek. Elmaradt mögöttem tanyánk dolgos, vidám élete és a halkan zümmögő indiánének. Páfrányok, kúszónövények, cserjék ölelkeztek a faóriások lecsüngő, vastag léggyökereivel. A haraszt, a száraz gally méter magasra halmozódott, amelyben a rovarok számtalan fajtája élte természetétől megszabott titokzatos életét. Elzuhan, korhadó faóriások felett a folyondárok sűrű összevisszaságában szakadt szárnyú pillangók csapongtak, hatalmas rovarok, darazsak húztak tova erős zümmögéssel. Mindenfelé színes gyíkok menekültek riadt, avart zörrentő sietséggel. Óriási pókhálók zárták el az utat előttem, bennük a rovarvilág fennakadt csodáival. Az aljnövényzet alatt megbúvó pocsolyákból mérges, avarszínű békák ugráltak szerte. Érdekesekek, furcsák voltak. A vadon indián törzsei egyébként a legveszedelmesebb nyílmérget nyerik varangyaikból, ha a tűz felett elevenen sütogetik őket. Néhol apró erdei rákok, másutt teknősbékák másznak a cserjék, korhadó fatörzsek enyhét adó rejtekében. Közben többfelől is hallatszik a távoli majomcsapatok skálázó bőgése. Madárhangok káosza tör fel a sűrűségből, a smaragdzöld növényzetből. Papagájok rikoltoznak; az őserdő repülő drágakövei, a kolibrik pedig berrenő szárnyalással szállnak virágról virágra. Szép az erdő, és fenséges a természet!

Mocsaras, mély völgykatlanra bukkantam, a tapírok és vaddisznók kedves tanyájára. A felbuggyanó vizű posványos talajon mindenféle vadállatok nyomai. Magam is bokáig gázoltam benne, az élősd rovarok légióit riasztva fel. Parányi piros kullancsok kapaszkodtak bőrömbé, óriási szúnyogok támadó rajai fogtak közre, és vad dühvel rohantak rám az eleven húst szertehordó tűzhangyák. Verejtékezve, izzadva törtem előre. Vigyáznom kellett még a lélegzetemre is, mert a vadállatok éberek, hamar menekülnek.

A sűrűből sarat gázoló állatok hangjait, röffenéseket hallottam. Vaddisznók csordájára akadtam. Átküzdöttem magamat az elem tornyosuló növényi akadályokon, és néhány másodperc múlva már meg is pillantottam a csorda vezérét, amint valami gyökérfélét túrt fel a sáros avarból. Rövid csövű winchesterpuskámát vállamhoz emeltem, és pil-

lanatokkal később beledörgött a lövés az erdő zsongó életébe. A lövés után a hatalmas test leroskadt a tócsába. A szerteheverő vaddisznók riadt meneküléssel gázoltak bele a páfrányokba, a cserjék közé. Közben újra és újra eldőrent puskám a megtorpanó, kiutat kereső disznók felé. Egy-két perc múlva elhalkult a vaddisznók menekülő törtetése, és csak a feltúrt avaron heverő vaddisznók egyre erőtlenebb zihálása hallatszott. Az elsőnek lelőtt vadkan közeledtemre felrúgta magát, és hátsó lábaival előrerugaszkodva nekem támadt. Véres agyarai előfehéredtek, és szájából habos vér tört elő, első lábát azonban már nem tudta használni. Újabb lövéssel oltottam ki életét. Négy vaddisznó volt a zsákmány. Felhordtam valamennyit egy magasabban fekvő, szárazabb helyre, ahol nekifogtam a munkának, a nyúzásnak.

Délre járt az idő, mire végeztem. A négy lenyúzott súlyos, fekete bőr kötegbe kötve hevert előttem. Az értéktelen részek, a zsigerek, halomba gyűjtve heverték a véres avaron a hangyák, az erdei teknősbékák zsákmányaként. Az értékes tiszta hús egy része folyondárokkal kötegbe kötve hevert a bőrök mellett, míg más része az erdő fáira aggatva várta, hogy indiánjaimmal másnap hajnalban visszatérjünk érte.

Közeledett az este, mikor a kis folyó nyomán kifáradva, verejtékezve megtaláltam a tábort. A vadbőr és húskötegek folyondárkötelékei mélyen vágódtak vállamba, és véresre dörzsölték a hosszú, nehéz úton. Az eredmény azonban bőven kárpótolt a munkáért és mindazért, amit el kellett viselnem.

Vacsoránk után a napközben összeállított pálmatefőzet alatt bekapcsoltam rádiókészülékemet. A sötét estében nyugat felől távoli vilálmok cikáztak. Az elektromos kisülések között zenei hangok foszlányai, majd itt-ott morzejelek törtek elő a hangszóróból. Indiánjaim mellettem figyeltek az egyszerű lelküket megrendítő csodára. Éjjeli pillangók csapódtak bele karbidlámpám éles fehérségű lángjába, és fénytől csalt rovarok vágódtak neki erős zörrenéssel a lámpa talapzatának; távol a kultúrától, az őserdők mélyén pedig dolgozott a rádiókészülék. Végre angolul beszélő férfihang tiszta baritonja jelentkezett, Verdi Rigolettójának közvetítését jelentve a New York-i Metropolitanból. Néhány másodperc múlva zúgó tapsvihar hangzott fel a hangszóróból a karmestert köszöntve, és közvetlen utána a nyitány következett.

Indiánjaim mozdulatlanul figyeltek a bűgő gép szívéből előtörő hangokra, és én arrafelé jártam képzeletemben, ahol a ragyogó fényrek-lámok, a sűrű embertömegek és a végtelen autósorok szédítő forgatagában élnek az emberek... Szellő fodrozódott végig a folyócska hátán, a csillagok teljes fényükben pompáztak, és alatt az őserdők mélyén a Rigoletto nagyáriáját énekelték... A csillaghímes éjszaka ráborította sötét leplét az erdők világára, és megzendült az őserdő éjjelének élete.

Ismét elmúlt egy nap vadont járó életünkől az őserdő gyönyörű, de küzdelmes világában!

(1939)

Tartalomjegyzék

Az ősréngeteg	5
A braziliai őserdők életéből	9
Vadászpuskával a braziliai őserdőben	15
Aligátorvadászaton Urucará mocsaraiban	19
A Cararassu-mocsarakban	23
A „Vak Ördög” pusztulása	27
Cararassu, a kajmánok birodalma	33
Rovarvadászat az Amazonas ősvilágában	38
Karácsony az őserdőben	41
A braziliai rovarvilág csodái	49
Egy nap a gumigyűjtő életéből	52
Istenítélet!	56
Abilio feleséget szerez	59
Történetek az őserdőből	63
A gazdátlan ültetvény	69
Az anakondakígyó támadása	72
Az őserdők mélyén... ..	78
Jaguárvadászat a Jatapu partján	87
Vadállatok közt a jatapui ősvadonban	92
Tapírvadászat a braziliai ősvadonban	97

Óriáshalfogás a braziliai folyókban	101
Óriásteknős-vadászat az Amazonas ősvilágában	105
Vadállatok közt a Jatapu partján	111
Hárpiavadászat a sasok királyának birodalmában	115
Párbaj a vadonban	120
Hajnali vadászskaland az Amazonas partján	124
Dráma az őserdőben	128
Kigyómarás – babona – trópus...	133
Hittérítő drámája a braziliai vad indiánok között	138
A fejedelmek birodalmában	144
Óriáskigyó-vadászat a braziliai őserdőben	148
Pumavadászat a jatapui ősvadonban	153
Párviadal a Jatapu partján	157
Karácsony Brazíliában	161
Íjászhajósokkal az Atuman folyó mocsárvilágában	165
Vadállatok közt a braziliai ősvadonban	171
Abilio-val a jatapui ősvadonban	175
Abilio-val a braziliai vadászszálláson	178
Az Atuman folyó sziklaszirtjei között...	180
Kigyóadászat a braziliai ősvadonban	185
Óriáskigyót küldök haza a braziliai ősvadonból	189
Az újságok, folyóiratok jegyzéke	194
Utószó (<i>Dr. Vojnits András</i>)	195
Kislexikon (<i>Dr. Vojnits András</i>)	199